

YURTIMIZDA AYOLLAR VA QIZLAR FUTBOLINI RIVOJLANTIRISH

Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani

MMTB ga qarashli 19-maktab jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi

Nishonova Mahliyo Mamadali Qizi

Annotatsiya: Ushbu maqola yurtimizda ayollar va qizlar futbolini rivojlantirish yo'llari, soxada faoliyat olib borayotgan mutaxassislarning fikr-mulohazalari talqin qilingan. Soxani rivojlantirishning eng samarali yo'llarini amalda tadbiq etishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Ayollar futboli, professional shartnomalar, moddiy-texnik baza, ayollar futbol musobaqalari, Ayollar futboli mutaxassisligi, Ayollar oliy ligasi.

Zamonaviy futbol millionlar o'yinidan milliardlar o'yiniga aylanib ulgurdi. Futbolning ko'lami va ahamiyati kundan kun ortib bormoqda. Futbol bo'yicha erkaklar o'rtasida jaxon chempionati Olimpiada musobaqalaridan so'ng jaxonning eng qiziqarli va tomoshabop musobaqasi bo'lib turibdi.

Zamonaviy futbol nafaqat erkaklar balki, ayollar va qizlar o'rtasida ham sevimli sport turiga aylanmoqda. Mamlakatimizda ham futbolga hususan ayollar va qizlar futboliga bo'lgan etibor ham yildan-yilga ijobiy o'zgarishlarga sabab bo'lmoqda. Jumladan, Prezidentimizning 2019-yil 4-dekabr sanasidagi "O'zbekistonda futbolni

mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5887 sonli farmonida ham mamlakatimizda futbolni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida ayollar futbolini rivojlantirish, ayollar futbol jamoalarini infratuzilmalarini takomillashtirish, ayollar o'rtasida chempionat va birinchiliga musobaqalarida raqobatbardosh jamoalarni yaratish, yurtimizda yosh qizlar orasida futbolga qiziqishlarini orttirish borasida bir qator vazifalar belgilangan va bu orqali ayollar terma jamoasi uchun nomzodlarni shakllantirish terma jamoa va klublar o'rtasidagi xalqaro musobaqalarda yuqori natijalarni qo'lga kiritish asosiy maqsad qilib olingan. Osiyo futbol konfederatsiyasi tomonidan 2021-yildan boshlab kamida bir yosh toifasida, FIFA tomonidan 2 ta yosh toifasida ayollar o'rtasida musobaqalar tashkil etish vazifasi qo'yilganidan keyin, har bir ayollar professional futbol klublari negizida U-14 va U-16 yosh toifasida O'zbekiston chempionatlari tashkil etildi. 2022-yil ayollar o'rtasida ayollar musobaqalarida 10 ta jamoa g'oliblik uchun baxs olib borishdi. 2022-yilgi O'zbekiston chempionati musobaqasi 3 davrada tashkil etilishi belgilangan va 2-davra yakuniga ko'ra yuqori besh o'rinni egallagan jamoalar yakuniy final bosqichida musobaqa g'olibligi uchun baxs olib borishadi. Bundan tashqari, bu yilgi mavsumdan ayollar o'rtasida birinchi liga musobaqalari start oldi va 5 ta jamoa g'oliblik uchun baxs olib borishdi. O'zPFL va O'FA tomonidan ayollar futbol jamoalarining U-14 va U-16 jamoalarini shakllantirish va ularga sarf etiladigan harajatlarni hisobga olib, O'zbekiston chempionati va jamoalardan badal pullaridan ozod etilganligi bu jamoalarning yosh toifasidagi jamoalarga e'tibori va asosiy jamoaning tarkibini shakllantirish uchun asosiy omil bo'lmoqda. Bundan tashqari, O'zPFL bu yosh toifasidagi qizlar bilan shartnoma tuzish talabini olib tashlaganligi jamoalar uchun sarf-harajatlarni bir muncha kamayishiga zamin yaratdi. Asosiy maqsad ayollar futbolini rivojlantirishda yosh qizlarni futbolga bo'lgan qiziqishlarini orttirish va ularni rasmiy musobaqalar orqali mahoratlarini shakllantirishga qaratilmoqda.

XULOSA

Yurtimizda ayollar futbolini yanada rivojlantirish, yosh qizlarni futbolga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirish borasida bir qator e'tibor qaratilishi lozim bo'lgan jihatlar aniqlab olindi. Bulardan eng muhimlari:

- Ayollar futbol jamoalarini moddiy-texnik bazasini shakllantirish, turli yosh toifasidagi mashg'ulotlar va musobaqalar tashkil etish;
- O'zPFL, O'FA va ta'lim vazirliklari hamkorlikda maktab, o'rta va oliy ta'lim tizimida ayollar futbol musobaqalarini doimiy yo'lga qo'yish;
- O'zDJTSU va uning filliallari, pedagogika universitetlari jismoniy madaniyat yo'nalishi negizida ayollar futboli mutaxassisliklarini ochish va ayollar futboli mutaxassislarini yetqazib berish;
- Ayollar futbol jamoalari uchun turli subsidiyalar ajratish.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-dekabr sanasidagi "O'zbekistonda futbolni mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5887 sonli farmoni.
2. Жавлонбек Абдукаخور угли Зулхайдаров. Футболчиларни тайёрлаш жараёнидаги мусобакалар фаолияти курсаткичларини тахлил килишининг ахамияти. Academic research in educational sciences (ares), volume 2, issue 10,764-770.
3. Абдулахатов А.Р. Зулхайдаров Ж.А. Профессионал футболчиларни жисмоний тайёргарлиги буйича моделлаштириш меъёрлари. Мугаллим , 1(1)2022, 106-110. November, 2022 ISSN: 2181-1385 Cite-Factor: 0,89 | SIS: 1,12 | ASI-Factor: 1,3 | SJIF: 5,7 | UIF: 6,1
4. Зулхайдаров Ж.А. Юк;ори малакали футболчиларни махсус чидамкорлигини ривожлантириш.Интернаука.23(199) 2021г. 55-56.
5. Zulxaydarov J.A.O'zbekistonda stritbol-sport turini rivojlantirish. PROSPECTS FOR THE NATIONAL SPORT DEVELOPMENT OF - KURASH. April 8-9.2022. chirchiq-2022. November, 2022